

Казки про родину

Що люди роблять, то й ти те роби

Що люди роблять, то й ти те роби Отець лежить на смертній постелі. Син приходиться до нього і, ревучи, каже:

— Няньку мій солодкий! Що я буду чинити, як ви умрете? Отець:

— Не реви, сине! Не реви! Що будуть люди робити, і ти те роби. Хліб аби все з медом їв, в кожному селі аби в тебе хижа була та й аби все у нових чоботях ходив. Так спомагайся, і нічого тобі не буде; однако, як тобі круто прийдеться, то візьми мотуз і на цей чіп, що тут у сій геренді забитий (вказує на чіп), завісся.

Отець був розумний і видів, що сину тяжко буде газдувати і на світі жити. Та що мав чинити — умерти мусиш.

Так і сталося. Отець умер, а син остався. Ось, як погребли няня, син приходиться додому і тяжко реве, зітхаючи:

що він буде чинити. І тут приходиться йому на гадку: «Гей, таж няньо, дав би йому біг царство, казав мені, аби те чинив, що буду ви діти, що люди чинять». Ось видить, а недалеко у сусідах верх хижі розбивають. Пішов і він, розбив на своїй хижі верх. Як розбив, знову дивиться, що чинять люди. Вийшов подивитися і видить, що уже покривають. Так чинить і він.

Так і далі він дивиться, що люди чинять, те й він чинить.

Раз, як виголоднівся, думає собі: «Та що б я їв?» — і нагадав собі: «Няньо на прощання, коли умирав, наказав мені, аби хліб з медом їв. Піду куплю собі меду і буду з хлібом їсти».

І так чинив усе.

Раз і те прийшло йому на гадку, що няньо йому казав, аби в кожному селі хижу мав. Пішов з села на село і всюди собі хижу робить. А щоб нянів наказ не похибити, все нові чоботи собі купував і лиш у нових чоботах ходив. Накінець так вигаздував, що все няньове добро розгадував; все, що було, пішло.

Ось, як уже не було нічого і прийшлося йому круто, купив собі мотуз і каже: «Гей, няньо прощений, гаразд мене нарадив, що я так догадувався, що тепер нічого не маю. Однак учиняв всячину так, як він казав. Учиню і це ще: піду і на той чіп, на котрий мені казав, завішуся. Бо учинив я другі няньові поради, учиню і це».

Так і учинив. Узав мотуз, прив'язав на той чіп, що няньо вказав, поклав на ший і їїробує, як ото завіситися.

Раз, як мотуз торгнув, чіп витягся, а із геренди червоні (дукати) так, як полова, стали сипатися. Він скоро розсилив мотуз, ізібрав червоні у міх, і лиш тоді йому мозок прозрів. Лиш тоді він зачав усе у нових чоботах ходити, в кожному селі собі хижу чинити і лиш тоді дотолкував собі, що няньо (прощений би був!) гаразд йому казав на смертній постелі, аби те чинив, що люди чинять, аби так газдував, як і другі люди. В чоботах нових аби так ходив, щоб все нові були, тобто аби їх чествував. На кожному селі аби у нього хижа була, тобто аби чесний був, щоб люди всюди, куди піде, хоть у яке село, його любовно приймали.

Ну і те няньо знав, що син трохи неповного розуму, дурнякуватий, і у біді буде майже настільки, що мусить завіситися. І наперед йому червоних у геренду напрутав. Однак син по тому, як добув червоні і як уже його біда наїлася, так гаразд газдував, як няньо. І лиш тому, що так чинив, як йому наказав няньо на смертній постелі. Відтоді хто на смертній постелі, тобто перед смертю, що просить або наминає, звикли додержувати й виповняти.